

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

до Протоколу № 135
від 13 жовтня 2023 р.

В И С Н О В О К

**до проекту Закону України
про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо впровадження
державної програми національно-патріотичного виховання
(реєстр. № 9654 від 28.08.2023)**

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука розглянув 13.10.2023 (протокол № 135) проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо впровадження державної програми національно-патріотичного виховання (реєстр. № 9654 від 28.08.2023), поданий народним депутатом України Юрченком О.М., і зазначає таке.

У пояснювальній записці до законопроекту визначено, що він спрямований на здійснення заходів щодо впровадження в освітній процес державної програми національно-патріотичного виховання.

Для досягнення цієї мети законопроектом пропонується внести такі зміни до Закону України «Про освіту»:

- 1) доповнити завдання державної політики у сфері освіти створенням умов для національно-патріотичного виховання;
- 2) встановити, що засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є формування української громадянської ідентичності;
- 3) уточнити повноваження Кабінету Міністрів України та центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки щодо затвердження та виконання державної програми національно-патріотичного виховання.

Комітет з питань молоді і спорту зазначає, що законопроект не враховує положення вже прийнятого Верховною Радою України нового Закону України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» і суперечить йому. У зв'язку з цим Комітет рекомендував Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читанні відхилити зазначений законопроект.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України вважає, що порушені у проекті питання достатньою мірою врегульовані чинним законодавством України, у зв'язку з чим виглядає сумнівною доцільність внесення пропонуваного проектом змін до Закону України «Про освіту».

Міністерство молоді та спорту України підтримує зазначений законопроект із зауваженнями.

Міністерство культури та інформаційної політики України повідомляє про відсутність пропозицій та зауважень до проекту Закону.

Міністерство освіти і науки України зазначає, що наразі згідно з чинним законодавством України:

1) формування та реалізацію державної політики в частині національно-патріотичного виховання здійснює Мінмолодьспорту, а МОН лише бере участь у формуванні та реалізації такої політики в закладах освіти;

2) на сьогодні вже затверджена Урядом і реалізується Державна цільова соціальна програма національно-патріотичного виховання на період до 2025 року;

3) 06 червня 2023 року наказом МОН № 527 було затверджено Концепцію національно-патріотичного виховання в системі освіти України та Заходи щодо її реалізації до 2025 року;

4) усі навчальні програми з предметів, що вивчаються у закладах загальної середньої освіти, пронизані змістовими лініями українознавчого характеру та національно-патріотичного спрямування. Особливо широко питання українознавства розглядаються на предметах історія, географія, «Захист України», правознавство, українська мова та література, мистецтво. Отже, організація заходів з національно-патріотичного виховання та військово-патріотичного виховання у закладах освіти в межах компетенції МОН реалізується у повній мірі.

У зв'язку з цим МОН вважає за доцільне частину 5 статті 5, абзац п'ятий частини першої статті 63 Закону України «Про освіту» залишити без змін, оскільки внесення запропонованих законопроектів змін призведе до дублювання функцій інших центральних органів виконавчої влади, що створить правові колізії у їх реалізації. Дві інші запропоновані у законопроекті зміни до Закону України «Про освіту» МОН пропонує викласти у запропонованій ним редакції.

Міністерство фінансів України вважає, що:

1) реалізація акта потребуватиме додаткового бюджетного фінансування на виконання МОН покладених на нього додаткових функцій з організації та виконання державної програми національно-патріотичного виховання;

2) положення проекту акта у 2024 році будуть фінансово не забезпеченими;

3) законопроект не узгоджується з положеннями Бюджетного кодексу України;

4) законопроект потребує доопрацювання та надання відповідних фінансово-економічних обґрунтувань (зокрема відповідних розрахунків) і пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат

бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Національна академія педагогічних наук України підтримує зазначений законопроект.

Підкомітет з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях, розглянувши на своєму засіданні 11.10.2023 проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо впровадження державної програми національно-патріотичного виховання (реєстр. № 9654 від 28.08.2023), пропонує Комітету з питань освіти, науки та інновацій за результатами розгляду на засіданні рекомендувати Верховній Раді України повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях Лис О.Г., представника Міністерства освіти і науки України, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо впровадження державної програми національно-патріотичного виховання» (реєстр. № 9654 від 28.08.2023), поданий народним депутатом України Юрченком О.М., за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити голову підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях Комітету з питань освіти, науки та інновацій Лис О.Г.

Голова Комітету

Сергій БАБАК